

M E S E A K U Z N Y E C K S Z T R O J R Ó L

Erre a helyre az első öt éves terv idején
1,000.000 vagon építőanyagot szállítottunk.
Itt a fémipari gigant, szén-gigant lesz és száz-
ezerlakosú város. (Egy beszélgetésből)

Felhők szaladnak fenn az égen,
első szemez; a sötét leül.
Öreg munkások fáradt csöndesen
heverésznek a taliga körül.
Az esőn át is csillog a szemük,
az egyik súgja, a másik fülel:
»Megládd, négy évre, itt a pusztaságon
micsoda pompás város terül el.«
Ólmosan esik — súlyos sötétség
és ver az eső, mint vessző — nyaláb,
Munkások ülnék benn az iszapban,
de egyik se adja alább.
Lila már szájuk a hidegtől,
a sápadt tűznél mégis beszélnek:
»Itt négy év múlva hej! nagy paloták,
megládd, az élő égig érnek!«
Olyan ázottak, mint az ürgék,
a lakásuk se jó, se száraz.
Ülnék ólmos esőben ázva
és dohos kenyeret zabálnak.
Hítük erősebb, mint az éhség
és szemük többet lát a mánál:
»A semmiből nő ki a házunk,
tán épp ennél a fahasábnál.«
Dobog, dohog, zúg, zeng a munka,

szétkergetj a medve-
nyáját,
Töri, zúzza a földet széjjel,
»Gigant«-ot épít, százágú
házat,

Állnak a faiak, mint a
sziklák,
A »Martin« indul, a gőz szét-
árad . . .

Szibéria, szeppe és tajga
ébred, nyújtózik, él és
lázad!

Házat kapunk itt, meseházat, —
nem lesz dohos, piszkos és
nedves,

A Bajkál többé nem lesz puszta,
sivatag, bozót, veszedelmes.

Zúg, zeng ujong a munkás-
himnusz,
szakad a felhő, pusztul a
sötét.

Kertváros lesz itt, kertváros,
város
és ragyogni fog az élet és az
ég!

Tudom, hogy ez a város felépül,
s virágoskert is lesz a házban:
mert ilyen emberek élnek nálunk;
nálunk, nálunk! Szovjethazában!

(Gál László fordítása)

»MAJAKOVSZKI SZOVJETKORSZAKUNK LEGJOBB, LEGTEHETSÉ-
GESEBB KÖLTŐJE VOLT ÉS MARAD« — mondta Vladimir Maja-
kovszkíról (1894—1934) a hatalmas Szovjetszövetség vezetője, Sztalin.

Nagyképűség lenne Majakovszki költészetéről írnom, hiszen — saj-
nos —, csak Zogovics fordításában ismertem meg és Zogovics maga
írja, hogy nem mindenütt ragaszkodott Majakovszki rímeihez. Elkerül-
hetetlen annak bevallása, hogy én viszont Zogovics rimeire nem ragasz-
kodtam mindig, így a magyar olvasó természetesen nem kaphatja meg
azt az egészet, amit Majakovszki jelent.

Versei azonban — azt hiszem — így is szépek. Így is megmutatnak
valamit Majakovszkiból, aki amellet, hogy nagy költő volt; minden
sorában pozitív költő volt, és az óriások bátorságával és bevezetésével

oldotta meg az emberi élet legkézenfekvőbb, ugyanakkor legáltalánosabb kérdéseit. Ezt sem én állítom — bár érzem én is —, hanem a nagybolgár esztéta, Todor Pavlov, aki három tanulmányával vezeti be Zogovics Majakovszki-fordításait.

Még csak annyit, hogy a »Martin« a Martin-féle vasolvasztó kohó; a Bajkál Ázsidiában a Burját—Mongol Autonóm Szocialista Szovjetköztársaságban van és a tajga az ottani tülevelü őserdő.

Remélem, hogy rövidesen megismerhetjük az igazi Majakovszkit is, — addig is elnézést kérek, hogy a nagy költőt ilyen halvány másolatban merem — jobb hiányában — bemutatni.

g. l.

K Ö Z G A Z D A S Á G I S Z E M L E

A SZTACHANOV-MOZGALOM GYÖKEREI

Irta : Sztalin V. J.

A Sztachánov-mozgalom bölcsőjénél, annak forrásainál vagyunk. He-lyénvaló lenne leszögezni a Sztachánov-mozgalom néhány jellemző vonását.

Szembeötlő mindenekelőtt az a tény, hogy ez a mozgalom valahogyan önjerejéből kezdődött, csaknem spontánul, alulról, anélkül, hogy üzemünk vezetőségei bármilyen néven nevezendő nyomást is alkalmaztak volna. Sőt: ez a mozgalom bizonyos mértékben üzemünk vezetőségeinek akarata ellenére született meg és kezdett kibontakozni, sőt harcban ezekkel a vezetőségekkel. Molotov elvtárs már elbeszélte, milyen kinokat kellett kiállnia Muszinszkij elvtársnak, az archangelszki fűrésztelepi munkásnak, mikor a gazdasági szervezet és az ellenőrök előtt eltitkolva, új, magasabb technikai normákat dolgozott ki. Magának Sztachánovnak a sorsa se volt jobb, mert ahhoz, hogy ügyét előre vihesse, védekeznie kellett nemcsak a vezetőség egyes hivatalnokai, hanem egyes munkások ellen is, akik kinevették és »ujításai« miatt hajszát rendeztek ellene. Ami Buszigint illeti, ismeretes, hogy »ujításaiért« kis hijja, hogy el nem vesztette munkáját a gyárban és csak műhelyvezetője, Szokolinszkij elvtárs közbelépésére maradhatott meg munkahelyén.

Látnivaló, hogy üzemünk vezetőségei, amennyiben beavatkoztak, nem a Sztachánov-mozgalom elősegítésére, hanem hátráltatására tették. A Sztachánov-mozgalom tehát mint alulról jövő mozgalom született meg és bontakozott ki. És éppen mert önjerejéből született meg, éppen mert alulról indul, éppen azért a Sztachánov-mozgalom korunk rendkívül életrevaló és feltartóztathatatlan mozgalma.